

Овој успех се потврдува и со тоа што голем број завршени ученици од овој центар успешно се вклопуваат во стопанството, а, исто така, го продолжуваат школувањето не само на шумарските факултети, но, и на други факултети и виши школи, така што денес има голем број завршени ученици од Шумарскиот училишен центар кои се инженери, магистри, доктори на науки, универзитетски професори, правници, економисти и др.

За својата плодна долгогодишна работа Шумарскиот училишен центар „Иво Рибар Лола“ од Кавадарци доби бројни признанија од општински, републички и сојузен карактер, меѓу кои:

ДИПЛОМА — од Социјалистичкиот сојуз на работниот народ на СР Македонија — признание за унапредување на крводарителството.

Заедницата на шумарските училишта и училишни центри на Југославија, Белград, му додели на Центарот **СПОМЕНИЦА-ДИПЛОМА** во знак на признание за основањето на Заедницата, за нејзината работа и развој.

За извонредните резултати во наставно-воспитниот и образовниот процес Шумарскиот училишен центар е добитник на највисокото општествено признание во Општина Кавадарци, наградата „Седми септември“, која се доделува по повод денот на ослободувањето на Кавадарци.

Шумарскиот факултет во Скопје му додели на Центарот **ДИПЛОМА: БЛАГОДАРНИЦА**, за придонесот на Шумарскиот училишен центар во развојот на факултетот (Ова признание е доделено по повод 30-годишнината од основањето на Факултетот).

За одбележување е и признание (ДИПЛОМА) што го додели на Шумарскиот училишен центар Сојузот на ловечките друштва на СР Македонија, за укажаната помош и извонредното залагање во акцијата за заштита на полезниот дивеч во зимскиот период и др.

За придонесот на Шумарскиот училишен центар „Иво Рибар Лола“ во развојот на Шумското стопанство „Бор“ од Кавадарци доби **ПРИЗНАНИЕ: БЛАГОДАРНИЦА**.

Денес, со уште поголем елан, самопрегор и ентузијазам, членовите на колективот постигнуваат огромни успеси на полето на совладувањето и осовременувањето на наставно-воспитниот процес, поврзувањето со стопанството, развојот на социјалистичките самоуправни односи и друго. Горди сме што Шумарскиот училишен центар го носи името на ИВО РИБАР ЛОЛА, прославен младински раководител, револуционер, хуманист и народен херој, кое уште повеќе не обврзува да постигнуваме уште подобри резултати во работата.

Инж. Крум АНГЕЛОВ

ПРИДОНЕС КОН УСПЕШНО СПРОВЕДУВАЊЕ НА РЕФОРМАТА НА НАСОЧЕНО ОБРАЗОВАНИЕ

Практична настава и вежби на учениците од IV кл. Шумарски отсек при Шумарскиот училишен центар „Иво Рибар Лола“ од Кавадарци во Крушево.

Во октомври 1982 година учениците од IV кл. Шумарски отсек при Шумарскиот училишен центар „Иво Рибар Лола“ од Кавадарци изведоа практична настава и вежби на терените на Шумското стопанство во Крушево. Практичната настава и вежбите беа изведени од следните предмети: Подигање и нега на шумите, Дендрологија, Дендрометрија, Уредување на пумите, Фитогенологија, Искористување на шумите и др.

На почетокот на практичната настава, учениците беа запознаени со организационата поставеност на шумското стопанство во Крушево, со неговите кадровски потенцијали, со распоредувањето и користењето на

стручните кадри, со шумско-стопанската основа, како и со улогата на стручните кадри во успешното спроведување на економската стабилизација.

Учениците покажаа посебно интересирање за користењето на второстепените шумски производи (боровинки, капини, лековити билки и др.); за состојбата и можностите за развој на пчеларството на територијата на шумското стопанство, за искористувањето на пасиштата, за нивната мелиорација, за шумата како објект за развој на туристичкото стопанство, за шумите како „фабрики на кислород“ кои имаат неизмерлива вредност и предност бидејќи сè уште не сме пресметали колку чини 1 м³ кислород што го продуцираат шумите и зелените површини во зависност од структурата на постојната растителност и сл. Предмет на нивното интересирање беше и унапредувањето на пасиштата (мелиорација на пасиштата), зголемувањето на добиточниот фонд а кое од своја страна отвора нови можности за нови продуктивни вработувања и претставува важен фактор во спроведувањето на економската стабилизација. Предмет на нашето интересирање беше и користењето на водените потенцијали, улогата на шумата во регулирањето на режимот на водите, како и улогата на стручните кадри во унапредувањето на производството и работењето во целина.

Проблемот на шумските штети (штетите во шумите), како и нај-ефикасните методи и принципи за отстранување на причините за нивната појава, исто така, беше предмет на нашето интересирање.

На територијата на шумската манипулација, каде што се врше сеча (чиста сеча) и изработка на шумски сортименти, учениците беа запознаени со факторите на рационалното користење на шумското богатство, со заштитата при работата, со користењето на расположивите заштитни средства од страна на шумските работници, со организацијата на работата околу сечата на стеблата и изработката на шумските сортименти, со материјалното и техничкото снабдување на работните места, со работните норми и факторите за нивното извршување, со методите и принципите на дотур на шумските сортименти, со можностите за механизирање на дотурот и со други актуелни прашања. Учениците со механизирани пили вршеа потсечување и прережување на стеблата, а потоа и кастрее на гранките, кроење, претрупување и изработка на шумските сортименти од расположивите дебла, а потоа вршеа кубичирање, примопредавање на изработените шумски сортименти, воспоставување шумски ред и сл.

На учениците посебно им се укажуваше на правилното оценување на техничката вредност и употребливост на шумските сортименти во процесот на рационалната поделба на деблото во шумските сортименти.

Учениците беа запознаени и со расположивата механизација, со факторите за нејзиното рационално искористување, како и со барањата во однос на стручни кадри кои ги поставува самата механизација во однос на нејзиното правилно користење, одржување, заштита при работата, правилно ракување со механизирани средства и други потребни знаења за „оптимално вклучување на механизација“ според расположивите шуми и шумски сортименти, влијанието на обемот и структурата на шумските сортименти врз видот и бројот на расположивите механизирани средства и др.

Предмет на интересирање на учениците беа и растителните заедници, меѓусебниот однос на стеблата во насадот, факторите на квалитетот на стеблата во насадот, склопот, обрасот, можностите за зголемување на прирастот, изборот на стебла — приоритетни за сеча и др.

И пошумените површини и нивното одржување го привлекоа вниманието како на учениците, така и на присутните наставници. Беа разгледани терените загрозени од ерозија и на лице место им беше укажано на учениците за можностите и методите кои треба да се применат за санирање на ерозионите процеси.

Нашето внимание го привлече и плочата пред боровата шума во близина на Крушево:

„Добро јутро моји борчки, како сте пренокили, јед
Вас ко узнемирио, оштетио“ —

Така секое утро ги поздравувал младите борови фиданки човекот
штом ги посадил, МИРОСЛАВ ЈОКСИМОВИЌ и прв претседател на бившиот
Срески суд во Крушево во периодот 1934—1941 година.

За ова и други возвишени дела граѓаните од овој град му оста-
нуваат благодарни.

Оваа спомен плоча е подигната од страна на Работната заедница
на Општинскиот суд во Крушево.

Учениците беа запознаени и со културно-историските споменици
во Крушево и со неговите природни убавини. Го посетија и Музејот на
Илинденското востание и Крушевската република.

Го посетија и расадникот на Шумарскиот факултет во Скопје, се
запознаа со садниот материјал во него, со организацијата при работата
и др.

Оваа практична настава и вежбите претставуваат уште еден при-
донес во развивањето љубов кон шумата и во успешното спроведување
на реформата на насоченото образование, како и за ефикасната примена
на знаењето, стручноста, инвентивноста и креативноста во процесот на
самоуправното одлучување.

Инж. Крум АНГЕЛОВ